

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทพพัน
LEARNING ACHIEVEMENT APPLYING INSTRUCTIONAL PACKAGE FOR BASIC
READING AND WRITING MUSICAL NOTES FOR THE SECOND STRAND
STUDENTS AT THAP THAN KINDERGARTEN

อิสระ กิตา
ISSRAR KEETA
อินทิรา รอบรู
INTIRA ROBROO
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY
กรุงเทพมหานคร
BANGKOK

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน และ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทพพัน มีรูปแบบการวิจัยแบบ One group pretest-posttest ประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทพพัน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 289 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น วิธีเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนที่สมัครเข้าชุมนุมดนตรีสากลตามแผนการออกแบบการเรียนรู้ 5 แผน เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง ด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 30 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน และชุดการสอน มีค่าความเชื่อมั่น 0.67-1.00 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่าย (p) 0.23-0.63 ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20-0.80 และ ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบเท่ากับ 0.92 ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนใช้การทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายของ Wilcoxon signed ranks test ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอน มีค่าเท่ากับ 88.40/88.17 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้ชุดการสอนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดการสอนมีรูปแบบน่าสนใจ เนื้อหาเข้าใจง่าย สามารถพัฒนาทักษะทางการเรียนและการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานได้อย่างเต็มศักยภาพ เป็นไปในทิศทางที่ดี เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ การวิเคราะห์ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ต, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

ABSTRACT

Learning achievement applying instructional package for basic reading and writing musical notes for the second strand students at THAP THAN Anuban School. This research uses one-group pretest-posttest methods. The subject is for the students of 4th-6th Primary level. The purposes of this research are as follows: 1) to develop instructional package for basic reading and writing musical notes for the second strand students, and 2) to compare learning achievement before and after applying the package. This study involved experimental research, applying the Purposive sampling method which gained a sample set of 30 second strand students. The tools employed for collecting data were learning management plan, instructional package and achievement test. The main findings were: 1) the efficiency of the package (E1/E2) is at 88.40/88.17, meeting the criteria, and 2) learning achievement after applying the package is higher, having the statistical significance at the level of 0.5. In conclusion, this research offers two principle contributions: (1) the knowledge-new learning package that helps develop learning and note reading and writing skills at top potential; and (2) the innovation-the instructional package that is easier and more interesting, leading to positive learning skill, learning and critical thinking skill stimulation, and self-study skill. As a result, higher learning achievement can be gained.

Keywords : Instructional package for basic reading and writing musical notes, Learning achievement, Learning management efficiency

บทนำ

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มีคุณค่าอย่างมากทางการศึกษา การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีสามารถสร้างบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจอันเป็นผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาศักยภาพที่พึงประสงค์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ดนตรีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการทำงานทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวอย่างมีระเบียบ มีแบบแผนและขั้นตอนยังสามารถสร้างอารมณ์เสียงของดนตรีถ่ายทอดความรู้สึกผ่านไปยังประสาทสัมผัสของร่างกายได้ และยังเป็นพื้นฐานสำคัญทั้งในด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความฉลาดทางอารมณ์และยังเป็นศาสตร์พื้นฐานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ (ฐิติพัฒน์ โกเมนพรณกุลม, 2554, น. 5) ดนตรีสามารถเรียนได้ด้วยตนเองตามความถนัดหรือความสนใจหรือเรียนได้จากจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน บางคนเริ่มต้นตั้งแต่อายุสองขวบครึ่ง ด้วยวัยขนาดนี้เด็กจะได้รับการเรียนรู้ได้ดีที่สุดในการพัฒนาการรับรู้ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน (พรวิไล จุลเสวก, 2550, น. 3) ดนตรีมีความสำคัญในการเรียนการสอนในการศึกษา สามารถส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ เสริมสร้างความคิดจินตนาการ ช่วยกระตุ้นให้มีการแสดงออกในทางสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ระหว่างประสาทหู กล้ามเนื้อมือ ให้สอดคล้องกับการใช้ความคิด ทำให้หายเหนื่อย และผ่อนคลายความตึงเครียด

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) วิชาดนตรีจึงบรรจุเข้าในหลักสูตรการศึกษา ซึ่งได้รับรองว่า ดนตรีสนับสนุนวิชาอื่น ๆ

ดังนั้นวงการศึกษาก็จัดวิชาดนตรีไว้ในกลุ่มของวิชาศิลปะดนตรีเป็นวิชาอดเยี่ยมในการพัฒนาสติปัญญา รวมไปถึงมีหลักเกณฑ์ในการคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ สนับสนุนการทำงานร่วมกันของร่างกายและสมอง ดังนั้นกลุ่มสาระดนตรีเป็นกลุ่มที่ช่วยพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนา ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (สุชัยมา รักยินดี, 2555, น. 2)

การเรียนวิชาดนตรีนักเรียนมักจะมีปัญหาเรื่องโน้ตสากล คือ ไม่สามารถบอกค่าของตัวโน้ตและไม่สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีตามโน้ตที่กำหนดให้ได้ซึ่งส่งผลทำให้การสอนของครูไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาดนตรีทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำครูส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการสอนดนตรีตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยเฉพาะเรื่องโน้ตสากลเบื้องต้นทั้งนี้เพราะครูไม่มีความรู้ความสามารถในการอ่านและเขียนโน้ตสากล ประกอบกับสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ เมื่อเป็นเช่นนี้ครูจึงไม่สนใจที่จะสอนวิชาดนตรีถึงแม้ว่าครูบางคนจะผ่านการอบรมการสอนดนตรีมาแล้วก็ตาม ซึ่งทำให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา (พรวิไล จุลเสวก, 2550, น. 2)

ชุดการเรียนการสอนมีความสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ดังที่ผู้สอนตั้งใจไว้ ซึ่งชุดการสอนที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาประสบการณ์สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กันอย่างมีระบบ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระใน ลักษณะที่สื่อแต่ละชนิดส่งเสริมสนับสนุนและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด (รพีพล หล้าวงษา, 2557 น. 3) การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้สอนเป็นคู่มือ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน การศึกษาสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มความสามารถความแตกต่างของแต่ละคน ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองนักศึกษาได้ผ่านการเรียนการอ่านโน้ตสากลโดยวิธีนี้แล้วจะทำให้นักศึกษาสามารถอ่านโน้ตสากลได้ (ภราวดา ไรจนสุพจน์, 2551, น. 4)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องของการอ่านเขียนโน้ตสากลเบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานสากลทั่วโลกที่เป็นภาษาทางดนตรี การเรียนการสอนโน้ตดนตรีสากลในระดับชั้นประถมศึกษาผู้เรียนไม่ให้ความสำคัญกับการอ่านโน้ตพื้นฐานดนตรีสากล จะให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีและไปแสดงในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ได้ก่อน จึงเกิดปัญหาขึ้นเวลาผู้เรียนจะสอบเข้าศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ผู้เรียนบรรเลงเพลงได้แต่ไม่สามารถอ่านโน้ตได้ ผู้วิจัยจึงอยากพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้พื้นฐานทักษะในการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากล เหมือนกับการเรียนวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย หรือ ภาษาอังกฤษ ที่ให้ผู้เรียนเน้นในเรื่อง ฟัง พูด อ่าน เขียน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนเรื่องการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาดนตรีสากลในระดับที่สูงขึ้นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทันก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนโรงเรียนสอนดนตรี สามารถนำชุดการสอนนี้ไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานได้
2. เป็นแนวทางให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำไปพัฒนาชุดการสอนรายวิชาดนตรีที่เน้นการพัฒนาทักษะต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีรูปแบบการวิจัยแบบ One group pretest-posttest design เป็นการทดสอบก่อนและหลังเรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทันในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 289 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากนักเรียนที่สมัครเข้าชุมนุมดนตรีสากลตามแผนการออกแบบการเรียนรู้ 5 แผน ดำเนินการเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้การวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ชุดการสอนอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) มาตรฐาน ศ.2.1 เพื่อวิเคราะห์เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาเพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาสร้างชุดการสอน ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาที่ต้องใช้ในการเรียนการสอนแต่ละชั่วโมง

2. ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน โดยการนำขอบเขตของเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการสอน อ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาดนตรี ศึกษาวิธีการสร้างชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงร่าง และเขียนสคริปต์ เพื่อสร้างชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และเสนอ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของชุดการสอน การอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ทั้ง 2 ฉบับ จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และนำไปใช้ในการทดลองดำเนินการจัดการเรียนการสอน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร จำนวน 20 ข้อ ให้คะแนนข้อที่ตอบถูก 1 คะแนน และให้คะแนนข้อที่ตอบผิด 0 คะแนน นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานที่ผ่านการปรับปรุง แก้ไขแล้วจำนวน 20 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างย่อย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาในชุมนุมดนตรีสากล ของโรงเรียน อนุบาลทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหาแล้ว เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ได้แก่ ค่าความยากง่าย (p) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.23-0.63 ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของคูเออร์ริชาร์ดสัน ตามสูตร KR-20 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบเท่ากับ 0.92 จากนั้นนำแบบทดสอบไปใช้ ในการทดลองดำเนินการจัดการเรียนการสอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ สอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน จำนวน 5 แผน พร้อมทั้งมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ได้แก่ การหาประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน (E_1/E_2) ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ โดยใช้เกณฑ์คุณภาพของบทเรียนไม่ต่ำกว่า 80/80 และ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังเรียน และทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายของ Wilcoxon signed ranks test

ผลการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน แสดงผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน

แบบทดสอบระหว่างเรียน		แบบทดสอบหลังเรียน		ประสิทธิภาพ
จำนวนนักเรียน	E1	จำนวนนักเรียน	E2	E1/E2
30	88.40	30	88.17	88.40/88.17

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน (E_1/E_2) เท่ากับ 88.40/88.17 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ไม่ต่ำกว่า 80/80) โดยผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนจากการทำใบงานหลังการเรียน 5 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 88.40 ของคะแนนทั้งหมด และคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังจากการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 88.17 ของคะแนนทั้งหมด

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ที่ได้รับการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน มาตรวจสอบการแจกแจงความเป็นปกติของข้อมูล (Normal distribution) ผลการทดสอบพบว่า คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมีการแจกแจงของข้อมูลไม่เป็นปกติ จึงได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติอนพารามเมตริก (Non parametric statistics) ด้วยการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายของ Wilcoxon signed rank test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า p-value น้อยกว่า หรือเท่ากับ 0.05 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรี สากลชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน

การเรียนการสอนด้วยชุดการสอน	\bar{X}	S.D.	Z ^a	p-value
ก่อนเรียน	8.67	1.18		
หลังเรียน	17.63	1.03	-4.81*	0.00

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

a ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาด้วยการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายของ Wilcoxon signed rank test

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน ก่อนและหลังการเรียน มีค่า p-value เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 8.67 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.18 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเท่ากับ 17.63 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 คะแนน

อภิปรายผล

การพัฒนาการใช้ชุดการใช้ชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.40/88.17 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลชั้นพื้นฐานมีความสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียน บทเรียนสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เนื้อหาในแต่ละหน่วยถูกนำมาวิเคราะห์เนื้อหาให้มีลำดับจากง่ายไปยาก ชุดการสอนแต่ละหน่วยมีจุดสนใจจึงทำให้มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจในเนื้อหา ส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ ของ สวีส์ตี คะรุรัมย์ (2551) ได้กล่าวว่า การเสริมแรงช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดทั้งพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และให้คำแนะนำในบางครั้ง เมื่อผู้เรียนทำได้ดีควรให้กำลังใจและฝึกฝนต่อไปจนเกิดความชำนาญและสอดคล้องกับแนวคิดของ Dewey (1959) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีด้วยการลงมือสัมผัสด้วยตนเองการประกอบกิจกรรมด้วยตนเองจะทำให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความก้าวหน้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชุพงศ์ สอนสุภาพ (2557) ที่ศึกษาการสร้างชุดการสอนเรื่องการอ่านโน้ตในบรรทัดห้าเส้นโดยวิธีการจินตภาพ พบว่า ชุดการสอนเรื่องการอ่านโน้ตในบรรทัดห้าเส้นโดยวิธีการจินตภาพมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.66/81.11 และ กฤษฎา วงศ์คำจันทร์ (2551) ที่ศึกษาชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ชุดการสอนปฏิบัติกีตาร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.13/82.68

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลทัพทัน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดการสอน ที่สร้างขึ้นโดยการนำสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาของแต่ละหน่วยการเรียน มาช่วยพัฒนานักเรียนให้ได้ ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ พัฒนาคำรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ได้แสดงความคิดเห็น

จากสิ่งที่ได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ฝึกปฏิบัติกับเครื่องดนตรีของตนเอง สอดคล้องกับ ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงความรู้ของ Thorndike (1969) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่มนุษย์หรือสัตว์ได้เลือกเอาปฏิกิริยาตอบสนองที่ถูกต้องนั้นมาเชื่อมต่อเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสมการกระทำซ้ำหรือการฝึกหัดนี้ หากได้ทำบ่อย ๆ และซ้ำเดิมจะทำให้การกระทำนั้น ๆ ถูกต้องสมบูรณ์และมั่นคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ แก้วใจ (2553) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีสากล วิชาดนตรีสากล ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีพื้นฐานทางดนตรี และไม่มีพื้นฐานทางดนตรี พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการอ่านโน้ตดนตรีสากลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ ภูมิพัฒน์ สิทธิทัศนกุล (2560) ที่ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติคีบอร์ดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดการสอนดนตรีสากลเบื้องต้น พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการสอนดนตรีสากลเบื้องต้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน ควรให้ผู้เรียนอ่านโน้ตและปฏิบัติกับเครื่องดนตรีจริง
2. ผู้สอนควรแนะนำ เทคนิค หรืออธิบายเพิ่มเติม เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจ และใช้เวลาในการปฏิบัติงานเกินไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจในระยะเวลาที่เหมาะสม
3. แผนการสอนของชุดการสอนสามารถปรับปรุงเพื่อให้เข้ากับช่วงวัยของผู้เรียนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สนุกสนานสอดคล้องกับเนื้อหา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรทำการวิจัยด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย เช่น คอมพิวเตอร์เกม เพื่อให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและไม่เกิดความเบื่อหน่าย
2. ควรทำการวิจัยสร้างชุดการสอนในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของชุดการสอนและเป็นทางเลือกของผู้ที่จะสร้างชุดการสอนต่อไป
3. ควรทำการวิจัยวัดทัศนคติหรือความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อชุดการสอนที่สร้างขึ้นว่ามีความพอใจมากน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. (2551). *ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- จิตติพัฒน์ โกเมนพรรณกุล. (2554). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทางดนตรี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐพงศ์ สอนสุภาพ. (2557). *การสร้างชุดการสอนเรื่องการอ่านโน้ตในบรรทัดห้าเส้นโดยวิธีการจินตภาพ*. *ศิลปกรรมศาสตร์*, 6(2), 175-194.

- พรวิไล จุลเสวก. (2550). *การพัฒนาการเรียนรู้โน้ตดนตรีสากลโดยใช้ชุดฝึกทักษะเมโลเดียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* โรงเรียนบ้านหนองขวาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ภราดา โรจนสุพจน์. (2551). *การศึกษาประสิทธิภาพผลของการร้องเพลงไทยนมัสการโดยการอ่านโน้ตสากล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตดุริยศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่.
- ภูมิพัฒน์ สิทธิทัศน์กุล (2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติคีบอร์ดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดการสอนดนตรีสากลเบื้องต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- รพีพล หล้าวงษา. (2557). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีตะวันตก โดยใช้ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้น สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สวัสดิ์ คณะรัมย์. (2551). *การพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีวิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) ศ 31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สันติ แก้วใจ. (2553). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านโน้ตดนตรีสากล วิชาดนตรีสากล ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีพื้นฐานทางดนตรี และไม่มีพื้นฐานทางดนตรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- สุชัญษา รักยินดี. (2555). *การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการเล่นคีบอร์ดเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนครนาราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- Dewey, J. (1959). *Experience and Education*. New York : Macmillan Publishing.
- Thorndike, E. L. (1966). *Human learning*. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press.

ผู้เขียนบทความ

นายอิสระ กิตา

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เลขที่ 1 ถนน อุ่ทองนอก แขวงวชิระพยาบาล เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300
E-mail : pathebuei@hotmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.อินทรา รอบรู้

อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา